

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11145/2023-ERU

V Ostravě dne 21. července 2023

Č. j. 11145-3/2023-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, a podle ust. § 23b odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-11145/2023-ERU, zahájeném z moci úřední podle ust. § 78 a § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **lv & vf s.r.o.**,

se sídlem Primátorská 296/38, Libeň, 180 00 Praha 8, IČO: 247 01 921,

ve věci podezření ze spáchání přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. listopadu 2022, přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019, přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 26. června 2022, přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. června 2023 (dále všechna znění též jen „energetický zákon“), přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 14. dubna 2020 (dále všechna znění jen „zákon o ochraně spotřebitele“), a přestupku podle ust. 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost **lv & vf s.r.o.**, se sídlem Primátorská 296/38, Libeň, 180 00 Praha 8, IČO: 247 01 921 (dále též jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání:**

a) pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kterého se 14 dílčími útoky dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141225190 a licence na obchod s plynem č. 241225191 v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona ve spojení s ust. § 15 a ust. § 16 vyhlášky č. 207/2021 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o vyúčtování“), neprovedl řádné/mimořádné vyúčtování dodávky elektřiny/plynu do 15 kalendářních dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění (den odečtu z měřicího zařízení), když

zákazníkovi, Obci Suchomasty, IČO: 002 33 838,

- i. pro jeho odběrné místo EAN [REDAKCE] za období od 19. března 2022 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku elektřiny, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2022) nejpozději dne 10. října 2022;

- ii. pro jeho odběrné místo EAN [REDACTED] za období od 24. března 2022 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku elektřiny, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2022) nejpozději dne 10. října 2022;
- iii. pro jeho odběrné místo EAN [REDACTED] za období od 10. června 2022 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku elektřiny, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2022) nejpozději dne 10. října 2022;
- iv. pro jeho odběrné místo EAN [REDACTED] za období od 24. března 2022 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku elektřiny, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2022) nejpozději dne 10. října 2022;
- v. pro jeho odběrné místo EAN [REDACTED] za období od 25. března 2022 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku elektřiny, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2022) nejpozději dne 10. října 2022;
- vi. pro jeho odběrné místo EAN [REDACTED] za období od 25. března 2022 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku elektřiny, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2022) nejpozději dne 10. října 2022;
- vii. pro jeho odběrné místo EAN [REDACTED] za období od 23. března 2022 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku elektřiny, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2022) nejpozději dne 10. října 2022;
- viii. pro jeho odběrné místo EAN [REDACTED] za období od 25. března 2022 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku elektřiny, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2022) nejpozději dne 10. října 2022;
- ix. pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] za období od 5. října 2021 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku plynu, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (11. října 2022) nejpozději dne 26. října 2022;
- x. pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] za období od 5. října 2021 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku plynu, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (11. října 2022) nejpozději dne 26. října 2022;
- xi. pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] za období od 5. října 2021 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku plynu, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (11. října 2022) nejpozději dne 26. října 2022;

zákazníkovi, Obci Dražkov, IČO: 005 74 171,

- xii. pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] za období od 3. září 2021 do 4. září 2022 nevyúčtoval dodávku plynu, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (6. září 2022) nejpozději dne 21. září 2022;
- xiii. pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] za období od 5. září 2022 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku plynu, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2022) nejpozději dne 10. října 2022;

zákazníkovi, Obci Lhota, IČO: 006 63 964,

- xiv. pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] za období od 17. února 2022 do 13. září 2022 nevyúčtoval dodávku plynu, ačkoliv ji měl povinnost vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2022) nejpozději dne 10. října 2022;

b) přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141225190 v rozporu s ust. § 11a odst. 9 energetického zákona účinného do 31. prosince 2020 při uplatňování zálohových plateb za dodávky elektřiny nestanovil jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny v následujícím zúčtovacím období, když nejpozději dne 22. srpna 2019 nestanovil pro období od 6. srpna 2019 do 31. prosince 2019 zákazníci, paní [REDACTED] pro odběrné místo EAN [REDACTED] měsíční zálohové platby nejvýše 1 347 Kč odpovídající plánovanému ročnímu odběru elektřiny podle ust. § 24 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o pravidlech trhu s elektřinou, ve znění účinném do 30. června 2020 (dále jen „vyhláška o pravidlech trhu s elektřinou“), který k uvedenému datu dle údajů přístupných v informačním systému společnosti OTE, a.s., se sídlem

IV.

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem s účastníkem řízení pod sp. zn. 11145/2023-ERU se v části podezření ze spáchání

- a) **trvajícího přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách**, kterého se účastník řízení měl dopustit tím, že jakožto prodávající v rozporu s ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách v období od 19. června 2020 do 2. září 2020 neposkytl spotřebitelům při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu na svých internetových stránkách <http://energie-pro-vas.cz/>, <https://vyjadreni-energie-pro-s-r o6.webnode.cz/> a <https://e-provas.cz> (dále také jen souhrnně „internetové stránky“) informaci o konečné nabídkové ceně formou ceníku tak, aby měli spotřebitelé možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, když konkrétně ceníky uvedené v Příloze č. 1 tohoto rozhodnutí nebyly na internetových stránkách zveřejněné, čímž nesplnil svou povinnost zpřístupnit spotřebiteli při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu na viditelném místě formou ceníku informaci o konečné nabídkové ceně sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky,
- b) **přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona**, kterého se účastník řízení měl dopustit tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem č. 241225191 v rozporu s ust. § 11a odst. 9 energetického zákona účinného do 31. prosince 2020 při uplatňování zálohových plateb za dodávky plynu nestanovil jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu v následujícím zúčtovacím období, když nejpozději dne 28. února 2019 nestanovil pro období od 12. února 2019 do 31. prosince 2019 zákazníkovi, panu [REDAKCE] pro odběrné místo EIC [REDAKCE] měsíční zálohové platby nejvýše 4 913 Kč odpovídající plánované roční spotřebě plynu dle přílohy č. 15 vyhlášky č. 349/2015 Sb., o pravidlech trhu s plynem, ve znění účinném do 30. června 2019 (dále jen „vyhláška o pravidlech trhu s plynem“), která k uvedenému datu dle údajů přístupných v informačním systému operátora trhu činila 37,745 MWh, a ceně za sdružené služby dodávky plynu (jednotková cena za odebraný plyn 982 Kč/MWh bez DPH, stálý měsíční plat 210 Kč bez DPH a regulovaná složka ceny), když zákazníkovi pro dotčené období ponechal měsíční zálohy ve výši 4 160 Kč,

**v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky
z a s t a v u j e ,**

neboť skutky, o nichž se vede řízení, nejsou přestupky.

V.

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem s účastníkem řízení pod sp. zn. 11145/2023-ERU se v části podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se účastník řízení měl dopustit tím, že jakožto držitel licence č. 241225191 na obchod s plynem v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. h) téhož zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek plynu“), neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi, Obci Petrovice, IČO: 002 93 326, odběrná místa EIC [REDAKCE] EIC [REDAKCE] a EIC [REDAKCE] písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu (daňový doklad č. [REDAKCE], doručené účastníkovi řízení dne 27. dubna 2022, ačkoliv měl povinnost jej zaslat nejpozději dne 12. května 2022,

**v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky
z a s t a v u j e ,**

neboť spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo účastníku řízení prokázáno.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Kontrolou Energetického regulačního úřadu (dále také jen „ERÚ“ či „správní orgán“) vedenou pod sp. zn. 07836/2020-ERU bylo zjištěno, že účastník řízení nesplnil svou povinnost zpřístupnit spotřebiteli při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu na viditelném místě formou ceníku informaci o konečné nabídkové ceně sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky podle ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách.
- [2] Šetřením ERÚ vedeným pod sp. zn. 02789/2020-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení zákazu užití agresivní obchodní praktiky ve vztahu ke spotřebitelce, paní Mgr. [REDACTED]
- [3] Šetřením ERÚ vedeným pod sp. zn. 04240/2020-ERU bylo mimo jiné zjištěno, že účastník řízení mohl porušit povinnost podle ust. § 11a odst. 9 energetického zákona účinného do 31. prosince 2020, neboť zákazníkům [REDACTED] a [REDACTED] nestanovil zálohové platby za dodávky elektřiny a plynu nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby a zároveň vůči těmto zákazníkům mohl porušit povinnost stanovenou v ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona.
- [4] Kontrolou ERÚ vedenou pod sp. zn. 00920/2023-ERU bylo zjištěno, že účastník řízení mohl porušit povinnosti stanovené v ust. § 11 odst. 1 písm. f) a h) energetického zákona ve vztahu k zákazníkům, obcím Suchomasty, Drahkov a Petrovice.
- [5] Šetřením ERÚ vedeným pod sp. zn. 04256/2023-ERU bylo zjištěno, že účastník řízení mohl porušit povinnost stanovenou ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona ve vztahu k zákazníkovi, obci Lhota.

II. Průběh správního řízení

- [6] Doručením Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 04657-3/2021-ERU ze dne 17. září 2021 bylo s účastníkem řízení dne 19. září 2021 zahájeno správní řízení sp. zn. OSR-04657/2021-ERU pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) a l) energetického zákona.
- [7] Doručením Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 09639-5/2023-ERU ze dne 2. června 2023 bylo s účastníkem řízení dne 15. června 2023 zahájeno správní řízení sp. zn. OSR-09639/2023-ERU pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona.
- [8] Dne 21. září 2021 se účastník řízení vyjádřil k zahájenému správnímu řízení, kdy účastníkem řízení uvedené námítky budou dále vypořádány u hodnocení jednotlivých přestupků.
- [9] Usnesením č. j. 04657-7/2021-ERU ze dne 16. června 2023 bylo rozhodnuto o zastavení části řízení – pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona ve vztahu k zákazníkům [REDACTED] a [REDACTED]
- [10] Usnesením č. j. 11145-1/2023-ERU ze dne 27. června 2023 bylo podle ust. § 140 odst. 1 správního řádu ve spojení s ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky rozhodnuto o spojení správních řízení sp. zn. OSR-04657/2021-ERU a sp. zn. OSR-09639/2023-ERU do společného řízení vedeného pod sp. zn. OSR-11145/2023-ERU.

- [11] Přípisem č. j. 11145-2/2023-ERU ze dne 27. června 2023 správní orgán vyrozuměl účastníka řízení o spojení správních řízení a vedení společného řízení o přestupcích a o upřesnění předmětu řízení. Správní orgán zároveň účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu vyrozuměl o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry.
- [12] Účastník řízení se k podkladům rozhodnutí dále nevyjádřil.
- [13] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následně vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 uvedeného zákona.

III. Právní úprava

- [14] Podle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [15] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [16] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytykaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky, energetický zákon, zákon o cenách a zákon o ochraně spotřebitele. Všechny jmenované zákony byly novelizovány v mezidobí od spáchání vytykaných jednání účastníkem řízení.
- [17] Novelizací energetického zákona došlo ke změně ve vztahu k nyní projednávaným přestupkům podle energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2020 [výrok I. b) a IV. b) tohoto rozhodnutí] v porovnání s aktuálním zněním, kdy ust. § 11a odst. 9 energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2020 nově odpovídá ust. § 11 odst. 6 energetického zákona. Obsahová totožnost stanovených povinností zůstala zachována, došlo pouze ke změně paragrafu.
- [18] S ohledem na § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění, energetického zákona a jeho novelizovaného znění a zákona o ochraně spotřebitele a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak rovněž jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupků. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykaná jednání a při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

IV. Popis skutkového stavu a právní hodnocení

- [19] Správní orgán z úřední činnosti zjistil, že účastník řízení je držitelem licence č. 141225190 na obchod s elektřinou a držitelem licence č. 241225191 na obchod s plynem (zahájení výkonu licencovaných činností dne 3. prosince 2012).

IV. I. Vyúčtování dodávek elektřiny a plynu [výrok I. a) rozhodnutí]

IV. I. I. Popis skutkového stavu

Obec Suchomasty

- [20] Účastník řízení uzavřel se zákazníkem, obcí Suchomasty, IČO: 002 33 838 (dále v této části jen „zákazník“), prostřednictvím zprostředkovatele, společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, IČO: 292 83 272, dne 2. listopadu 2015 Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. ██████████ kterou se zavázal poskytnout zákazníkovi sdružené služby dodávky elektřiny pro odběrná místa uvedená v Tabulce č. 1. Z výpisu z informačního systému operátora trhu poté vyplývá, že účastník řízení dodával elektřinu do dotčených odběrných míst po období uvedená rovněž v Tabulce č. 1.

Tabulka č. 1

Odběrné místo (EAN)	Začátek dodávky	Ukončení dodávky
██████████	23. ledna 2016	13. září 2022
██████████	1. ledna 2016	13. září 2022
██████████	1. ledna 2016	13. září 2022
██████████	23. ledna 2016	13. září 2022
██████████	23. ledna 2016	13. září 2022
██████████	1. ledna 2016	13. září 2022
██████████	1. ledna 2016	13. září 2022
██████████	1. ledna 2016	13. září 2022

- [21] Účastník řízení uzavřel se zákazníkem prostřednictvím zprostředkovatele, společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, IČO: 292 83 272, dne 2. listopadu 2015 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. ██████████ kterou se zavázal poskytnout zákazníkovi sdružené služby dodávky plynu pro odběrná místa uvedená v Tabulce č. 2. Z výpisu z informačního systému operátora trhu poté vyplývá, že účastník řízení dodával plyn do dotčených odběrných míst po období uvedená rovněž v Tabulce č. 2.

Tabulka č. 2

Odběrné místo (EIC)	Začátek dodávky	Ukončení dodávky
██████████	1. ledna 2016	13. září 2022
██████████	1. ledna 2016	13. září 2022
██████████	1. ledna 2016	13. září 2022

- [22] Zákazník ve svých vyjádřeních adresovaných ERÚ ve dnech 21. listopadu 2022 (č. j. 00920-9/2023-ERU) a 21. února 2023 (č. j. 00920-15/2023-ERU) uvedl, že ze strany účastníka řízení dosud neobdržel po ukončení dodávek konečné vyúčtování ve vztahu k ani jedinému odběrnému místu. Účastník řízení byl v rámci kontroly ERÚ opakovaně vyzván k doložení konečných vyúčtování (č. j. 00920-1/2023-ERU a č. j. 00920-3/2023-ERU), tato však ERÚ nedoložil.
- [23] Operátor trhu poskytl na žádost ERÚ informaci (č. j. 09639-4/2023-ERU), kdy měl účastník řízení k dispozici údaje z měření spotřeby elektřiny/plynu (odečty) k vystavení konečného vyúčtování sdružených služeb dodávky elektřiny/plynu zákazníkovi pro výše uvedená odběrná místa. Z vyjádření operátora trhu ze dne 1. června 2023 mj. vyplývá, že podklady ke konečnému vyúčtování (důvodem odečtu bylo ukončení odběru) zadali provozovatelé distribučních soustav do informačního systému operátora trhu pro jednotlivá odběrná místa ve dnech uvedených v Tabulce č. 3. Ve svém vyjádření operátor trhu dále uvedl, že tyto údaje byly okamžitě v den jejich přijetí do informačního systému operátora trhu předány a zpřístupněny v tomto informačním systému účastníku řízení. U dotčených

odběrných míst elektřiny/plynu zajišťoval dodávku elektřiny a plynu s účinností od 14. září 2022 dodavatel poslední instance.

Tabulka č. 3

Odběrné místo (EAN/EIC)	Odečet za období		Zpřístupnění odečtu v systému operátora trhu
	Od	Do	
	19. března 2022	13. září 2022	23. září 2022
	24. března 2022	13. září 2022	23. září 2022
	10. června 2022	13. září 2022	23. září 2022
	24. března 2022	13. září 2022	23. září 2022
	25. března 2022	13. září 2022	23. září 2022
	25. března 2022	13. září 2022	23. září 2022
	23. března 2022	13. září 2022	23. září 2022
	25. března 2022	13. září 2022	23. září 2022
	5. října 2021	13. září 2022	11. října 2022
	5. října 2021	13. září 2022	11. října 2022
	5. října 2021	13. září 2022	11. října 2022

Obec Dražkov

- [24] Účastník řízení uzavřel se zákazníkem, obcí Dražkov, IČO: 005 74 171 (dále v této části jen „zákazník“) prostřednictvím zprostředkovatele, společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, IČO: 292 83 272, dne 2. listopadu 2015 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDAKCE] kterou se zavázal poskytnout zákazníkovi sdružené služby dodávky plynu pro odběrné místo EIC [REDAKCE]. Z výpisu z informačního systému operátora trhu poté vyplývá, že účastník řízení dodával plyn do dotčeného odběrného místa v období od 1. ledna 2016 do 13. září 2022.
- [25] Zákazník ve svých vyjádřeních adresovaných ERÚ ve dnech 15. prosince 2022 (č. j. 00920-11/2023-ERU) a 24. února 2023 (č. j. 00920-16/2023-ERU) uvedl, že ze strany účastníka řízení dosud neobdržel po ukončení dodávek konečné vyúčtování. Zákazník rovněž doložil poslední vyúčtování dodávek plynu ze strany účastníka řízení, kterým je vyúčtování – daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 7. září 2021, kterým účastník řízení vyúčtoval zákazníkovi cenu za sdružené služby dodávky plynu do dotčeného odběrného místa za období od 27. srpna 2020 do 2. září 2021 (č. j. 00920-8/2023-ERU). Účastník řízení byl v rámci kontroly ERÚ opakovaně vyzván k doložení konečného vyúčtování (č. j. 00920-1/2023-ERU a č. j. 00920-3/2023-ERU), toto však ERÚ nedoložil.
- [26] Operátor trhu poskytl na žádost ERÚ informaci (č. j. 09639-4/2023-ERU), kdy měl účastník řízení k dispozici údaje z měření spotřeby plynu (odečty) k vystavení vyúčtování sdružených služeb dodávky plynu zákazníkovi pro dotčené odběrné místo. Z vyjádření operátora trhu ze dne 1. června 2023 mj. vyplývá, že podklady k vyúčtování zadal provozovatel distribuční soustavy do informačního systému operátora trhu pro období od 3. září 2021 do 4. září 2022 (důvodem odečtu byla fakturace) dne 6. září 2022 a pro období od 5. září 2022 do 13. září 2022 (důvodem odečtu bylo ukončení odběru) dne 23. září 2022. Ve svém vyjádření operátor trhu dále uvedl, že tyto údaje byly okamžitě v den jejich přijetí do informačního systému operátora trhu předány a zpřístupněny v tomto informačním systému účastníkovi řízení. U dotčeného odběrného místa plynu zajišťoval dodávku plynu s účinností od 14. září 2022 dodavatel poslední instance.

Obec Lhota

- [27] Účastník řízení uzavřel se zákazníkem, obcí Lhota, IČO: 006 63 964 (dále v této části jen „zákazník“) prostřednictvím zprostředkovatele, společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, IČO: 292 83 272, dne 2. listopadu 2015 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu [REDAKCE] kterou se zavázal poskytnout zákazníkovi sdružené služby dodávky plynu pro odběrné místo

EIC [REDACTED]. Z výpisu z informačního systému operátora trhu poté vyplývá, že účastník řízení dodával plyn do dotčeného odběrného místa v období od 1. ledna 2016 do 13. září 2022.

- [28] Zákazník ve svém vyjádření adresovaném ERÚ dne 1. března 2023 (č. j. 04256-1/2023-ERU) uvedl, že ze strany účastníka řízení dosud neobdržel po ukončení dodávek konečné vyúčtování, resp. vyúčtování za období únor – září 2022.
- [29] Operátor trhu poskytl na žádost ERÚ informaci (č. j. 09639-4/2023-ERU), kdy měl účastník řízení k dispozici údaje z měření spotřeby plynu (odečty) k vystavení vyúčtování sdružených služeb dodávky plynu zákazníkovi pro dotčené odběrné místo. Z vyjádření operátora trhu ze dne 1. června 2023 mj. vyplývá, že podklady k vyúčtování zadal provozovatel distribuční soustavy do informačního systému operátora trhu pro období od 17. února 2022 do 13. září 2022 (důvodem odečtu bylo ukončení odběru) dne 23. září 2022. Ve svém vyjádření operátor trhu dále uvedl, že tyto údaje byly okamžitě v den jejich přijetí do informačního systému operátora trhu předány a zpřístupněny v tomto informačním systému účastníku řízení. U dotčeného odběrného místa plynu zajišťoval dodávku plynu s účinností od 14. září 2022 dodavatel poslední instance.

IV. I. II. Právní hodnocení

- [30] Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona se držitel licence dopustí tím, že nesplní některou z povinností podle ust. § 11 odst. 1 až 4 energetického zákona.
- [31] Podle ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona je držitel licence povinen vyúčtovávat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství.
- [32] Ust. § 98a odst. 2 písm. j) energetického zákona obsahuje zmocňovací ustanovení, na základě kterého ERÚ stanoví vyhláškou rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb v elektroenergetice a souvisejících služeb v plynárenství.
- [33] Podle ust. § 2 písm. a) vyhlášky o vyúčtování se vyúčtováním rozumí vyhodnocení uskutečněných plateb za poskytnuté plnění a celkové výše platby za poskytnuté plnění, na základě kterého se provádí vyrovnání přeplatku nebo nedoplatku.
- [34] Ust. § 15 odst. 4 vyhlášky o vyúčtování stanoví, že obchodník s elektřinou nebo výrobce elektřiny provede bezplatně mimořádné vyúčtování do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění, pokud zákazník ukončil odběr elektřiny v odběrném místě nebo změnil obchodníka s elektřinou nebo výrobce elektřiny.
- [35] Ust. § 16 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování stanoví, že obchodník s plynem nebo výrobce plynu provede bezplatně řádné vyúčtování nejméně jednou ročně tak, aby délka zúčtovacího období nepřesáhla 14 kalendářních měsíců po sobě následujících, a to do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění. Pokud se tak dohodl se zákazníkem s více odběrnými místy, provede obchodník s plynem nebo výrobce plynu nejméně jednou ročně bezplatně řádné vyúčtování souhrnu více odběrných míst tohoto zákazníka, a to do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění pro poslední z těchto odběrných míst.
- [36] Ust. § 16 odst. 4 vyhlášky o vyúčtování zakotvuje, že obchodník s plynem nebo výrobce plynu provede bezplatně mimořádné vyúčtování do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění, pokud zákazník ukončil odběr plynu v odběrném místě nebo změnil obchodníka s plynem nebo výrobce plynu.
- [37] Lhůtu pro vystavení řádného/mimořádného vyúčtování tedy stanoví ust. § 15 a 16 vyhlášky o vyúčtování, a to do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění. Podle ust. § 4 odst. 1 písm. e) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“), se uskutečněným plněním rozumí dodání zboží nebo poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani a podle ust. § 4 odst. 4 písm. j) tohoto zákona se dodáním zboží

soustavami nebo sítěmi rozumí dodání plynu prostřednictvím přepravní nebo distribuční soustavy nacházející se na území Evropské unie anebo jakékoli sítě k takové soustavě připojené. Podle ust. § 21 odst. 4 písm. b) zákona o dani z přidané hodnoty se zdanitelné plnění považuje za uskutečněné dnem odečtu z měřicího zařízení, popřípadě dnem zjištění skutečné spotřeby při dodání tepla, chladu, elektřiny, plynu, vody, odstranění odpadních vod a telekomunikační služby, při přepravě a distribuci plynu nebo při přenosu a distribuci elektřiny.

- [38] Z uvedeného je tedy nutno dovodit, že přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona se dopustí obchodník, který nevystaví vyúčtování do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění (den zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení). V takovém případě je totiž zřejmé, že obchodník měl veškeré podklady pro to, aby vyúčtování provedl a doklad vystavil.
- [39] Podle ust. § 41 odst. 2 vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou provozovatel distribuční soustavy zasílá prostřednictvím operátora trhu do 10 pracovních dnů po provedení odečtu odběru elektřiny v předávacích místech odběrných míst zákazníků a v předávacích místech výroby pro TVS s měřením typu C registrovaným účastníkům trhu s elektřinou za jejich zákazníky údaje potřebné k vyúčtování dodávky elektřiny a souvisejících služeb. Pro oblast dodávek plynu platí obdobná úprava vyplývající z ust. § 97 vyhlášky o pravidlech trhu s plynem, kdy distributor plynu předá nejpozději do šestého dne následujícího plynárenského měsíce údaje o spotřebě zákazníků s měřením typu C, pokud byl u nich proveden a ověřen v předchozím plynárenském měsíci odečet plynu a datum odečtu plynu, třídu typového diagramu dodávky a hodnotu plánované roční spotřeby plynu.
- [40] Správní orgán k právnímu hodnocení řádného nevyúčtování dodávky elektřiny či plynu uvádí, že pokud připadnul konec lhůty, do kdy měl účastník řízení od zpřístupnění údajů v systému operátora trhu vyúčtování nejpozději vystavit, na sobotu, neděli nebo svátek, tak posledním dnem lhůty je nejbližší příští pracovní den.
- [41] Správní orgán považuje ze nepochybně zjištěné, že účastník řízení ve vztahu ke všem jednotlivým odběrným místům zákazníků, obcí Suchomasty, Drahek a Lhota nevyúčtoval dodávku elektřiny/plynu ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona ve lhůtě 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění, kdy podrobně lhůty k pro vystavení vyúčtování zobrazuje Tabulka č. 4.

Tabulka č. 4

Odběrné místo (EAN/EIC)	Zúčtovací období		DÚZP	Poslední den lhůty pro vyúčtování
	Od	Do		
	19. března 2022	13. září 2022	23. září 2022	10. října 2022
	24. března 2022	13. září 2022	23. září 2022	10. října 2022
	10. června 2022	13. září 2022	23. září 2022	10. října 2022
	24. března 2022	13. září 2022	23. září 2022	10. října 2022
	25. března 2022	13. září 2022	23. září 2022	10. října 2022
	25. března 2022	13. září 2022	23. září 2022	10. října 2022
	23. března 2022	13. září 2022	23. září 2022	10. října 2022
	25. března 2022	13. září 2022	23. září 2022	10. října 2022
	5. října 2021	13. září 2022	11. října 2022	26. října 2022
	5. října 2021	13. září 2022	11. října 2022	26. října 2022
	5. října 2021	13. září 2022	11. října 2022	26. října 2022
	3. září 2021	4. září 2022	6. září 2022	21. září 2022
	5. září 2022	13. září 2022	23. září 2022	10. října 2022
	17. února 2022	13. září 2022	23. září 2022	10. října 2022

Formální a materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona

- [42] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) téhož zákona, když účastník řízení v případě odběrných míst uvedených ve výroku I. a) tohoto rozhodnutí, resp. Tabulce č. 4, po zpřístupnění údajů v systému operátora trhu v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona nevyúčtoval dodávku elektřiny či plynu.
- [43] K právní kvalifikaci jednání účastníka řízení specifikovaného ve výroku I. a) tohoto rozhodnutí jako pokračujícího přestupku správní orgán uvádí, že na posouzení odpovědnosti za přestupky se užije definice obsažená v ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve kterém se uvádí, že pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož (i) jednotlivé dílčí útoky (ii) vedené jednotným záměrem (iii) naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, (iv) jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.
- [44] Správní orgán konstatuje, že všechny podmínky pokračování v přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona má za kumulativně splněné, když (i) 14 dílčích útoků (skutků) spočívá v nevyúčtování dodávky elektřiny či plynu, (ii) tyto dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem (z vnějších znaků jednání účastníka řízení lze usuzovat, že účastník řízení přinejmenším určité skupině zákazníků neměl v úmyslu dodávku vyúčtovat), (iii) tyto dílčí útoky naplňují stejnou skutkovou podstatu přestupku, tj. přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, (iv) dílčí útoky byly provedeny stejným nebo podobným způsobem, tj. účastník řízení porušil povinnost vyúčtovat dodávky elektřiny/plynu (dodávku nevyúčtoval vůbec) a jsou spojeny blízkou souvislostí časovou (blízké časové rozestupy mezi jednotlivými dílčími útoky spáchanými v měsících říjnu a září 2022), jakož i souvislostí v předmětu útoku (vůči veřejnému zájmu na ochraně práv zákazníka).
- [45] Pro úplnost správní orgán dodává, že za okamžik spáchání dílčích útoků pokračujícího přestupku, považuje vždy den následující po dni, kdy měl účastník řízení vyúčtování nejpozději vystavit.
- [46] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [47] K posouzení společenské škodlivosti správní orgán uvádí, že právo zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny/plynu, tedy seznámit se se skutečnou spotřebou a cenou dodávky lze považovat za jedno stěžejních práv zákazníka souvisejících s dodávkou dané komodity. Vyplývá to již ze samotného obsahu právního vztahu mezi dodavatelem a zákazníkem, kdy dodavatel zajišťuje zákazníkovi dodávku dané komodity a zákazník je povinen za tuto dodávku uhradit dohodnutou cenu. Nelze tedy akceptovat situaci, kdy dodavatel přijímá od zákazníka zálohy na dodávanou komoditu, aniž by mu tuto dodávku řádně vyúčtoval poté, co mu byly v systému operátora trhu zpřístupněny údaje z měření spotřeby elektřiny/plynu.
- [48] V posuzovaných případech konkrétní společenská škodlivost spočívá ve skutečnosti, že zákazníci účastníka řízení neměli, resp. nemají po nezanedbatelnou dobu (nejméně do konce února 2023, pravděpodobně však vůbec) k dispozici vyúčtování dodávky elektřiny/plynu. Nemají tak možnost seznámit se se skutečnou cenou dodávky a skutečnou spotřebou dotčené komodity a mohou být v nejistotě ohledně případného nedoplatku či přeplatku.
- [49] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení popsané ve výroku I. a) tohoto rozhodnutí dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona.

IV. II. Stanovení záloh [výrok I. b) a IV. b) rozhodnutí]

IV. II. I. Popis skutkového stavu

Zákaznice [REDACTED]

- [50] Účastník řízení uzavřel se zákaznící, paní [REDACTED] (dále v této části jen „zákazník“), prostřednictvím zprostředkovatele ve vztahu k odběrnému místu EAN [REDACTED] dne 22. ledna 2016 Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítě NN pro domácnosti č. [REDACTED]. Z výpisu z informačního systému operátora trhu vyplývá, že účastník řízení dodával elektřinu do dotčeného odběrného místa v období od 29. ledna 2016 do 31. prosince 2019.
- [51] Dne 24. října 2018 vystavil účastník řízení zákazníkovi daňový doklad – fakturu č. [REDACTED] kterým byla za období od 21. července 2017 do 19. července 2018 vyúčtována cena za sdružené služby dodávky elektřiny ve výši 14 329 Kč včetně DPH. Při uhrazených zálohových platbách ve výši 24 720 Kč včetně DPH (12 zálohových plateb ve výši 2 060 Kč za měsíc srpen 2017 až měsíc červenec 2018) tedy rozdíl (přeplatek) činil 10 391 Kč včetně DPH.
- [52] Operátor trhu poskytl na žádost ERÚ informaci (č. j. 04240-33/2020-ERU), kdy měl účastník řízení k dispozici údaje z měření spotřeby elektřiny (odečet) k vystavení řádného vyúčtování sdružených služeb dodávky elektřiny zákazníkovi pro výše uvedené odběrné místo. Z vyjádření operátora trhu ze dne 27. srpna 2020 mj. vyplývá, že podklady k řádnému vyúčtování za období od 1. srpna 2018 do 5. srpna 2019 zadal provozovatel distribuční soustavy do informačního systému operátora trhu dne 9. srpna 2019. Ve svém vyjádření operátor trhu dále uvedl, že tyto údaje byly okamžitě v den jejich přijetí do informačního systému operátora trhu předány a zpřístupněny v tomto informačním systému účastníkovi řízení.
- [53] Dne 20. ledna 2020 vystavil účastník řízení zákazníkovi daňový doklad – fakturu č. [REDACTED] kterým byla za období od 1. srpna 2018 do 31. prosince 2019, tj. za období 17 měsíců, vyúčtována cena za sdružené služby dodávky elektřiny ve výši 23 187 Kč včetně DPH. Při uhrazených zálohových platbách ve výši 39 140 Kč včetně DPH (19 zálohových plateb ve výši 2 060 Kč za měsíc srpen 2018 až měsíc únor 2020) tedy rozdíl (přeplatek) činil 15 953 Kč včetně DPH. Z vystaveného daňového dokladu dále vyplývá, že pro rok 2019 činila:
- cena za dodávku silové elektřiny 1 755 Kč/MWh bez DPH,
  - stálý měsíční plat 0 Kč,
  - cena za distribuci elektrické energie 1 831,83 Kč/MWh bez DPH,
  - měsíční plat za rezervovaný příkon 95 Kč/měsíc bez DPH,
  - cena za systémové služby 76,19 Kč/MWh bez DPH,
  - cena na podporu elektřiny z OZE 495 Kč/MWh bez DPH,
  - cena za činnost operátora trhu 6,93 Kč/měsíc bez DPH,
  - cena za daň z elektřiny 28,30 Kč/MWh.

Zákazník [REDACTED]

- [54] Účastník řízení uzavřel dne 23. prosince 2015 se zákazníkem, panem [REDACTED] (dále v této části jen „zákazník“), prostřednictvím zprostředkovatele ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDACTED] Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu pro domácnosti č. [REDACTED]. Z výpisu z informačního systému operátora trhu vyplývá, že účastník řízení dodával plyn do dotčeného odběrného místa v období od 1. ledna 2016 do 31. prosince 2019.
- [55] Dne 18. dubna 2018 vystavil účastník řízení zákazníkovi daňový doklad – fakturu č. [REDACTED] kterým byla za období od 14. února 2017 do 22. února 2018 vyúčtována cena za sdružené služby dodávky plynu ve výši 44 598 Kč včetně DPH. Při uhrazených zálohových platbách ve výši 54 080 Kč včetně DPH

(13 zálohových plateb ve výši 4 160 Kč za měsíc únor 2017 až měsíc únor 2018) tedy rozdíl (přeplatek) činil 9 482 Kč včetně DPH.

- [56] Operátor trhu poskytl na žádost ERÚ informaci (č. j. 04240-27/2020-ERU), kdy měl účastník řízení k dispozici údaje z měření spotřeby plynu (odečet) k vystavení řádného vyúčtování sdružených služeb dodávky plynu zákazníkovi pro výše uvedené odběrné místo. Z vyjádření operátora trhu ze dne 20. srpna 2020 mj. vyplývá, že podklady k řádnému vyúčtování za období od 23. února 2018 do 11. února 2019 zadal provozovatel distribuční soustavy do informačního systému operátora trhu dne 13. února 2019. Ve svém vyjádření operátor trhu dále uvedl, že tyto údaje byly okamžitě v den jejich přijetí do informačního systému operátora trhu předány a zpřístupněny v tomto informačním systému účastníku řízení.
- [57] Dne 24. ledna 2020 vystavil účastník řízení zákazníkovi daňový doklad – fakturu č. [REDAKCE] kterým byla za období od 23. února 2018 do 31. prosince 2019, tj. za období 22 měsíců, vyúčtována cena za sdružené služby dodávky plynu ve výši 85 207 Kč včetně DPH. Při uhrazených zálohových platbách ve výši 99 840 Kč včetně DPH (24 zálohových plateb ve výši 4 160 Kč za měsíc březen 2018 až měsíc únor 2020) tedy rozdíl (přeplatek) činil 14 633 Kč včetně DPH. Z vystaveného daňového dokladu dále vyplývá, že pro rok 2019 činila:
- cena za odebraný plyn 982 Kč/MWh bez DPH,
  - stálý měsíční plat 210 Kč/měsíc,
  - cena za distribuci plynu 176,95 Kč/MWh bez DPH,
  - stálý měsíční plat za distribuci 198,46 Kč/měsíc bez DPH,
  - cena za činnost operátora trhu 2,05 Kč/měsíc bez DPH.

IV. II. II. Právní hodnocení

- [58] Přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2020 se držitel licence dopustí tím, že při uplatňování záloh za dodávky elektřiny, plynu nebo tepelné energie nestanoví jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny, plynu nebo tepelné energie v následujícím účtovacím období podle ust. § 11a odst. 7 téhož zákona. Zákon do vymezení skutkové podstaty přestupku zahrnuje odkaz na ustanovení, které obsahuje zcela jiný normativní obsah, nicméně skutková podstata přestupku je přímo v ustanovení § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona vymezena dostatečně určitě a jasně a nesprávný odkaz na příslušné ust. § 11a odst. 7 místo na ust. § 11a odst. 9 na tom ničeho nemění. Správní orgán v tomto kontextu odkazuje rovněž na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 A 65/2001 ze dne 14. listopadu 2003, které uvádí, že „*jestliže ustanovení zákona o správní sankci náležitě (slovně) definuje skutkovou podstatu deliktu, samotný nesprávný (nepřesný) odkaz na ustanovení vymezující odpovídající právní povinnost nebrání správnímu orgánu uložit za tento delikt sankci*“.
- [59] Podle ust. § 11a odst. 9 energetického zákona účinného do 31. prosince 2020 platilo, že uplatňuje-li držitel licence na obchod s elektřinou, obchod s plynem, výrobu elektřiny, výrobu plynu nebo dodavatel tepelné energie zálohové platby na dodávku elektřiny, plynu nebo tepelné energie, stanoví zálohové platby nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny, plynu nebo tepelné energie v následujícím účtovacím období.
- [60] Účastníku řízení je v rámci správního řízení vytýkáno, že nestanovil ve vztahu k odběrnému místu elektřiny paní [REDAKCE] pro období od 6. srpna 2019 do 31. prosince 2019 a ve vztahu k odběrnému místu plynu pana [REDAKCE] pro období od 12. února 2019 do 31. prosince 2019 zálohové platby nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny/plynu.
- [61] Podle názoru správního orgánu je v daném případě stěžejní vyhodnotit, kdy měly být ze strany účastníka řízení stanovovány dotčeným zákazníkům zálohové platby, když ust. § 11a odst. 9 energetického zákona v rozhodném znění hovoří o tzv. účtovacím období.

- [62] Podle ust. § 15 odst. 1 vyhlášky č. 70/2016 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „vyhláška o vyúčtování účinná do 31. prosince 2021“) je délka zúčtovacího období zpravidla 12 kalendářních měsíců po sobě následujících, pokud se smluvní strany nedohodnou na kratší délce zúčtovacího období.
- [63] Z uzavřených smluv nevyplývá, že by se účastník řízení se zákazníky dohodl na kratší délce zúčtovacího období. Z vystavených vyúčtování však naopak vyplývá, že účastník řízení nerespektoval ust. § 15 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování účinné do 31. prosince 2021, když v případě paní ██████████ ystavil vyúčtování za období od 1. srpna 2018 do 31. prosince 2019, tj. za období 17 měsíců, a v případě pana ██████████ dokonce za období od 23. února 2018 do 31. prosince 2019, tj. za období 22 měsíců. Správní orgán konstatuje, že součástí správního spisu nejsou obchodní podmínky, jež tvoří součást smluv uzavřených s dotčenými zákazníky, tj. příslušné obchodní podmínky účinné k datu uzavření smluv, avšak sám účastník řízení v průběhu šetření ERÚ odkázal a doložil (byť v jiném kontextu) na Všeobecné obchodní podmínky sdružených služeb dodávky elektrické energie a zemního plynu účinné od 1. července 2017, které ve své části III. odst. 3 uvádějí, že vyúčtování bude prováděno minimálně jednou za 13 měsíců.
- [64] Energetický zákon ve znění účinném do 31. prosince 2020 ani vyhláška o vyúčtování účinná do 31. prosince 2021 (pozn. zrušena k 1. lednu 2022) přímo tedy nestanovili lhůty pro vystavení dokladu (vyúčtování), když stanovili pouze povinnost dodávku vyúčtovat zpravidla za období 12 kalendářních měsíců. Správní orgán má však za to, že povinnost vyúčtovat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství je nutno chápat komplexně, tj. nejen v povinnosti vystavit samotné vyúčtování, ale rovněž dotčené vyúčtování vystavit stanovenou formou a v určené lhůtě. *Vyúčtovávat znamená účetně vyřídit, zúčtovat za určitý časový úsek, a to stanovenou formou a v určených lhůtách* (srov. komentář k § 11 odst. 1 ZDVIHAL, Zdeněk. *Energetický zákon: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-769-9).
- [65] Účastník řízení obě dotčená vyúčtování, jimiž ve své podstatě svévolně vymezoval zákazníkům zúčtovací období, vystavil jako vyúčtování konečná, tj. mimořádná vyúčtování, jež jsou vystavována po ukončení dodávek ze strany obchodníka s elektřinou, resp. plynem. V rámci tohoto typu vyúčtování již logicky nejsou stanovovány zálohové platby pro následující zúčtovací období. Podle názoru správního orgánu však skutečnost, že účastník řízení nerespektoval ustanovení vyhlášky o vyúčtování účinné do 31. prosince 2021 týkající se délky zúčtovacího období a pravděpodobně ani své vlastní obchodní podmínky, nelze přičítat účastníku řízení k dobru v tom ohledu, že by po celou dobu jím nastavené délky zúčtovacího období (ve vytykaném případě 17 a 22 měsíců) nebyl povinen dodržovat povinnost podle ust. § 11a odst. 9 energetického zákona, tj. v zásadě požadovat po zákaznících zálohové platby v přiměřené výši, resp. stanovovat zákazníkům zálohy v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby, neboť v konečném důsledku by zákazník byl povinen hradit zálohy v potenciální nepřiměřené výši (např. při snížení spotřeby) po neurčité období, zcela závislé na libovůli účastníka řízení.
- [66] Správní orgán v průběhu správního řízení zjistil, že účastník řízení měl k dispozici v případě obou zákazníků podklady k řádnému vyúčtování, a to v případě paní ██████████ za zúčtovací období od 1. srpna 2018 do 5. srpna 2019 dne 9. srpna 2019 a v případě pana ██████████ za zúčtovací období od 23. února 2018 do 11. února 2019 dne 13. února 2019. Bezodkladně po těchto datech tedy účastník řízení mohl a měl vyhodnotit, zda jím uplatňované zálohy jsou stanoveny v souladu s ust. § 11a odst. 9 energetického zákona, což však neučinil.
- [67] Vyhláška o pravidlech trhu s elektřinou v ust. § 1 odst. 1 písm. n) uvádí, že upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie postup pro stanovení zálohových plateb. Dále v ust. § 24 vyhlášky stanovuje podmínky aktualizace typových diagramů, kdy v souladu s odst. 1 provozovatel regionální distribuční soustavy stanovuje postupem podle přílohy č. 5 k této vyhlášce plánovaný roční odběr elektřiny zákazníků s měřením typu C a zasílá operátorovi trhu hodnoty plánovaného ročního odběru elektřiny jednotlivě za odběrná místa zákazníků. Vyhláška o pravidlech trhu s elektřinou však neobsahuje ekvivalentní ustanovení k ust. § 109 vyhlášky o pravidlech trhu s plynem. Při posouzení

oprávněnosti požadovaných výší zálohových plateb za dodávku silové elektřiny je tak třeba vycházet z obecného znění ust. § 11a odst. 9 energetického zákona.

- [68] Vyhláška o pravidlech trhu s plynem v ust. § 1 odst. 1 písm. n) upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie postup pro stanovení zálohových plateb. Ust. § 109 odst. 1 vyhlášky o pravidlech trhu s plynem stanoví, že obchodník s plynem nebo výrobce plynu stanovuje zálohové platby nejvýše v rozsahu plánované roční spotřeby plynu v odběrném místě zákazníka s měřením typu C nebo CM postupem podle přílohy č. 15 k vyhlášce o pravidlech trhu s plynem. Podle písm. A bodu 1. přílohy č. 15 k vyhlášce o pravidlech trhu s plynem se pro stanovení plánované roční spotřeby plynu pro odběrné místo zákazníka s měřením typu C nebo CM použijí poslední fakturované odběry plynu v uplynulých třech letech. Pokud zákazník odebíral plyn v období kratším než tři roky, ale delším než 10 měsíců, použije se pro stanovení plánované roční spotřeby toto kratší období.
- [69] Správní orgán si v průběhu správního řízení vyžádal od operátora trhu údaje o předpokládané spotřebě elektřiny/plynu, které byly přístupné účastníku řízení v případě odběrného místa EAN [REDACTED] ke dni 22. srpna 2019 a v případě odběrného místa EIC [REDACTED] ke dni 28. února 2019, kdy data určil podle splatnosti nejbližší zálohové platby následující po zpřístupnění odečtu účastníku řízení, tj. ke dni, kdy nejpozději měl účastník řízení vyhodnotit přiměřenost stanovených záloh a tyto zákazníkům stanovit.
- [70] Podle sdělení operátora trhu ze dne 23. června 2023 (č. j. 04657-9/2021-ERU) činila:
- hodnota odhadu roční spotřeby elektřiny podle ust. § 24 vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou, která byla účastníku řízení přístupná v informačním systému operátora trhu u odběrného místa EAN [REDACTED] ke dni 22. srpna 2019 **2,897 MWh**,
  - hodnota plánované roční spotřeby plynu dle přílohy č. 15 vyhlášky o pravidlech trhu s plynem, která byla účastníku řízení přístupná v informačním systému operátora trhu u odběrného místa EIC [REDACTED] ke dni 28. února 2019 **37,745 MWh**.
- [71] Správní orgán tedy dále přistoupil ke zjišťování, zda zálohy stanovené účastníkem řízení odpovídaly předpokládané roční spotřebě, kdy zjistil, že v případě paní [REDACTED] odběrné místo EAN [REDACTED] byly zálohové platby pro období od 6. srpna 2019 do 31. prosince 2019 stanoveny v rozporu s ust. § 11a odst. 9 energetického zákona ve výši 2 060 Kč/měsíčně, neboť výše měsíční zálohy mohla činit nejvýše 1 346 Kč (vypočet blíže Příloha č. 2 tohoto rozhodnutí). V případě pana [REDACTED] mohla zálohová platba pro období 12. února 2019 do 31. prosince 2019 činit až 4 912 Kč (vypočet blíže Příloha č. 3 tohoto rozhodnutí) a účastník řízení tedy nestanovil zálohy v rozporu s ust. § 11a odst. 9 energetického zákona, když stanovil měsíční zálohy ve výši 4 160 Kč. Správní orgán tedy správní řízení v této části (jednání účastníka řízení vůči panu [REDACTED] ve smyslu ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavil tak, jak je uvedeno ve výroku IV. b) tohoto rozhodnutí.

Formální a materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona

- [72] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, když účastník řízení v případě paní [REDACTED] porušil povinnost uvedenou ust. § 11a odst. 9 téhož zákona tím, že při uplatňování zálohových plateb za dodávky elektřiny nestanovil jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.
- [73] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [74] Ohledně možnosti trestání porušení povinnosti uvedené v ust. § 11a odst. 9 energetického zákona správní orgán opakovaně uvádí, že skutková podstata přestupku uvedená v ust. § 91 odst. 1 písm. l)

energetického zákona je vymezena natolik dostatečně určitě slovně, že pouhý nesprávný odkaz na příslušné ust. § 11a energetického zákona nebrání vedení řízení o přestupku (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. listopadu 2003, č. j. 5 A 65/2001: „*Jestliže ustanovení zákona o správní sankci náležitě (slovně) definuje skutkovou podstatu deliktu, samotný nesprávný (nepřesný) odkaz na ustanovení vymezující odpovídající právní povinnost nebrání správnímu orgánu uložit za tento delikt sankci*“).

- [75] V posuzovaném případě lze vyvodit, že pokud zálohové platby, které odběratel (zákazník) platí za energie každý měsíc, neodráží reálnou spotřebu ve smyslu ustanovení § 11a odst. 9 energetického zákona, je zjevné, že uvedeným postupem je odběratel komodity poškozen, jelikož i pokud by mu nedůvodně a neoprávněně vybraný přeplatek byl následně, po vyúčtování ceny komodity, vrácen, dochází k poškození jeho zájmů přinejmenším tím, že až do té doby s danou peněžní částkou nemůže disponovat.
- [76] Naplnění materiální stránky uvedeného přestupku spatřuje správní orgán v tom, že v jednání účastníka řízení je možné shledat jistou společenskou škodlivost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníka. Požadování platby nepřiměřeně vysoké zálohy na dodávku elektřiny bez objektivně odůvodnitelného důvodu ze strany obchodníka s elektřinou nelze považovat za žádoucí, když to na straně účastníka řízení znamená přijetí větší finanční částky, se kterou pak po fakturační dobu může nakládat/hospodařit, zatímco zákazník s touto částkou naopak disponovat nemůže. Takový stav de facto znamená, že zákazník poskytuje dodavateli energii bezúročnou půjčku a sám z toho nemá žádný profit. Navíc v případě, kdy by dodavatel energií byl, např. v úpadku, bylo by vymáhání těchto nedůvodně vysokých uhrazených záloh ze strany zákazníka velmi obtížné.
- [77] Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení dosahující takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [78] Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 21. září 2021 ve vztahu k nastaveným zálohám paní [REDAKCE] i pana [REDAKCE] namítal, že od začátku dodávky byly zálohy nastaveny výše, neboť to byl požadavek zprostředkovatele a zákazníci výši záloh nikterak nerozporovali. Účastník řízení by zákazníkům v opačném případě vyhověl.
- [79] Správní orgán k uvedené námitce uvádí, že dodržovat ust. § 11a odst. 9 energetického zákona, tj. povinnost stanovit zálohové platby nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby, je povinností účastníka řízení jako obchodníka s elektřinou/plynem, které se nemůže zprostit odkazem na jednání zprostředkovatele či naopak pasivitou zákazníka. Je to právě účastník řízení, kdo je oprávněn stanovovat zálohy a jejich výši i jednostranně měnit, a to i v průběhu zúčtovacího období.

IV. III. Reklamace vyúčtování dodávky plynu [výrok V. rozhodnutí]

IV. III. I. Popis skutkového stavu

- [80] Účastník řízení uzavřel se zákazníkem, obcí Petrovice, IČO: 002 93 326 (dále v této části jen „zákazník“) prostřednictvím zprostředkovatele, společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, IČO: 292 83 272, dne 2. listopadu 2015 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDAKCE] kterou se zavázal poskytnout zákazníkovi sdružené služby dodávky plynu pro odběrná místa EIC [REDAKCE] EIC [REDAKCE] EIC [REDAKCE] a EIC [REDAKCE]. Z výpisu z informačního systému operátora trhu poté vyplývá, že účastník řízení dodával plyn do dotčených odběrných míst v období od 1. ledna 2016 do 31. března 2022.

- [81] Dne 12. dubna 2022 vystavil účastník řízení vyúčtování – daňový doklad č. [REDAKCE] kterým zákazníkovi vyúčtoval cenu za sdružené služby dodávky plynu do dotčených odběrných míst za období od 18. srpna 2021 do 31. března 2022 (č. j. 00920-13/2023-ERU).
- [82] Dále bylo v rámci správního řízení zjištěno z Protokolu o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 17. března 2023, že dne 27. dubna 2022 zákazník měl účastníku řízení doručit dopis nazvaný „Reklamace faktury za sdružené služby dodávky plynu číslo [REDAKCE]“, a to z důvodu nesouhlasu se stavem odečtů měřidel, chybně vyúčtované ceny a nezahrnutí některých zákazníkem uhrazených zálohových plateb. V protokole bylo rovněž uvedeno, že z vyjádření provozovatele distribuční soustavy zn. [REDAKCE] ze dne 30. listopadu 2022 vyplývá, že dne 3. června 2022 provozovatel distribuční soustavy obdržel od účastníka řízení k vyřízení reklamaci stavu měřidel ke dni 31. března 2022, a to pro odběrná místa EIC [REDAKCE] EIC [REDAKCE] a EIC [REDAKCE]. Jelikož účastník řízení k reklamaci předané k vyřízení provozovateli distribuční soustavy nepřiložil požadované podklady, uzavřel provozovatel distribuční soustavy dne 12. července 2022 tuto reklamaci jako neoprávněnou, kdy o tomto způsobu vyřízení reklamace vyrozuměl účastníka řízení dopisem ze dne 12. července 2022. Následně dne 21. srpna 2022 provedl provozovatel distribuční soustavy fyzické odečty měřidel v odběrných místech EIC [REDAKCE] a EIC [REDAKCE] a následně opravil konečné stavy měřidel k datu 31. března 2022, o těchto opravách stavů ke dni 31. března 2022 byl účastník řízení ze strany provozovatele distribuční soustavy vyrozuměn e-maily ze dne 24. srpna 2022. Zákazník ve svém vyjádření pro ERÚ ze dne 5. září 2022, mj. uvedl: „*Fakturu jsme písemně reklamovali, doložili fotodokumentaci stavů plynoměrů a po delší době jsme od nich dostali informaci, že si máme zavolat na Gasnet a odsouhlasit s nimi stavy. To jsem udělala, ale v Gasnetu mi sdělili, že musíme odsouhlasit stavy u nového dodavatele*“. Zákazník dále ERÚ dne 2. března 2023 sdělil, že mu do tohoto dne, tj. minimálně do 2. března 2023, účastník řízení nezaslal písemné vyřízení reklamace vyúčtování sdružených služeb dodávky plynu ze dne 27. dubna 2022.

IV. III. II. Právní hodnocení

- [83] Přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s plynem dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 61 odst. 2 téhož zákona.
- [84] Podle ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona je obchodník s plynem povinen dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb.
- [85] Podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky plynu nebo na nevrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.
- [86] Správní orgán z kontrolního spisu sp. zn. 00920/2023-ERU zjistil, že v rámci kontroly provedené ERÚ nebyla zajištěna doručka reklamace vyúčtování ze dne 27. dubna 2022, tj. nebylo přímo zjištěno, zda a kdy byla reklamace účastníku řízení doručena. V rámci protokolu o kontrole je dále odkazováno na vyjádření provozovatele distribuční soustavy ze dne 30. listopadu 2022, z něhož by mohlo být patrné, kdy nejpozději účastník řízení reklamoval distribuci plynu u provozovatele distribuční soustavy ve smyslu ust. § 16 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek plynu (pozn. mělo se jednat o datum 3. června 2022), tj. kdy měl reklamaci zákazníka nejpozději k dispozici, avšak toto vyjádření rovněž není součástí kontrolního spisu. Součástí kontrolního spisu jsou pouze přílohy souhrnných daňových dokladů vystavených provozovatelem distribuční soustavy vztahující se k odběrným místům EIC [REDAKCE] EIC [REDAKCE] a EIC [REDAKCE] z nichž lze dovodovat, že vyúčtování ve vztahu k dotčeným odběrným místům mohlo být reklamováno, když došlo k opravě spotřeby, nelze z nich však zjistit, kdy byla reklamace účastníku řízení ze strany zákazníka doručena. Jelikož je pak účastníku řízení v rámci vedeného řízení vytýkáno nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace, tj. ve své podstatě nevyřízení reklamace vyúčtování v určité, právními předpisy stanovené lhůtě, je pro řádné zjištění skutkového stavu naprosto elementární určení okamžiku, kdy měla započít běžet lhůta pro vyřízení reklamace, což z podkladů, jež jsou součástí kontrolního spisu není

bez pochyb možné. S ohledem na skutečnost, že dotčený přestupek je co do závažnosti ve vztahu k ostatním přestupkům projednávaným v tomto řízení marginální, rozhodl se správní orgán při respektování zásady in dubio pro reo a hospodárnosti správního řízení správní řízení v této části zastavit ve smyslu ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky tak, jak je uvedeno ve výroku V. tohoto rozhodnutí.

IV. IV. Nesoučinnost v kontrole [výrok I. c) rozhodnutí]

IV. IV. I. Popis skutkového stavu

- [87] Dne 25. ledna 2023 zahájil ERÚ podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) kontrolního řádu doručením „Oznámení o zahájení kontroly“, č. j. 00920-1/2022-ERU, ze dne 17. ledna 2023 kontrolu, jejímž předmětem bylo dodržování povinností držitele licence vyplývajících z ust. § 11 odst. 1 písm. f) a h) energetického zákona, tj. povinnosti držitele licence bezplatně vyúčtovat dodávku elektřiny a plynu a dodržovat parametry kvality dodávek a služeb a v případě jejich nedodržení poskytovat náhradu.
- [88] Oznámení o zahájení kontroly mimo jiné obsahovalo výzvu, aby účastník řízení v souladu s ust. § 8 písm. c) kontrolního řádu ve lhůtě do 15 kalendářních dnů ode dne doručení Oznámení o zahájení kontroly předložil ERÚ kopie konečného vyúčtování, tj. vyúčtování ke dni ukončení dodávky dne 13. září 2022, sružených služeb dodávky elektřiny, resp. plynu pro odběrná místa EAN [redacted] EAN [redacted] EAN [redacted]
EAN [redacted] EAN [redacted] EAN [redacted]
EAN [redacted] EAN [redacted] EIC [redacted]
EIC [redacted] EIC [redacted] a EIC [redacted] včetně sdělení, jakým způsobem byla vyúčtování poskytnuta zákazníkovi; kopie *Faktury za sružené služby dodávky plynu*, daňový doklad č. [redacted]; kopie zákazníkem podané reklamace vyúčtování sružených služeb dodávky plynu č. [redacted] včetně kopie písemného vyřízení této reklamace zaslaného zákazníkovi, případně vzájemné komunikace s provozovatelem distribuční soustavy.
- [89] Účastník řízení na doručené Oznámení o zahájení kontroly obsahující výzvu k předložení podkladů a informací nikterak nereagoval, proto ERÚ dne 10. února 2023 zaslal účastníkovi řízení „Výzvu ke splnění povinnosti“, č. j. 00920-3/2023-ERU, která byla doručena účastníkovi řízení dne 14. února 2023 a v rámci které po účastníkovi řízení ERÚ požadoval, aby ve lhůtě do 10 kalendářních dnů ode dne doručení této výzvy předložil ERÚ informace a podklady specifikované v Oznámení o zahájení kontroly. Lhůta k dodání podkladů a informací účastníkovi řízení uplynula dne 24. února 2023. Účastník řízení však ani na tuto výzvu nereagoval.

IV. IV. II. Právní hodnocení

- [90] Podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle ust. § 18 odst. 1 tím, že neumožní ERÚ výkon jeho oprávnění podle ust. § 18 odst. 5 energetického zákona nebo nesplní některou z povinností podle kontrolního řádu.
- [91] Podle ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu je kontrolovaná osoba povinna vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost a podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá.
- [92] ERÚ v Oznámení o zahájení kontroly ze dne 17. ledna 2023 i ve Výzvě ke splnění povinnosti ze dne 10. února 2023 účastníka řízení poučil o jeho povinnosti vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit ERÚ výkon jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost, jak vyplývá z ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu a v jejich závěru poučil účastníka řízení, že pokud právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle ust. 18 odst. 1 energetického zákona tím, že nesplní některou z jeho povinností podle kontrolního

řádu, dopouští se přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, za který může být podle ust. § 91a odst. 8 energetického zákona uložena pokuta až do výše 1 000 000 Kč.

- [93] Výkon kontroly je jednou z nejtypičtějších činností veřejné správy. Ust. § 2 kontrolního řádu zakotvuje, že kontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů. Z uvedeného ustanovení tedy vyplývá, že podstatou činnosti orgánů veřejné správy v rámci kontroly je zjišťování plnění povinností kontrolovaných osob. Podle ust. § 8 písm. c) kontrolního řádu je kontrolní orgán oprávněn požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby. Z uvedeného ust. je patrné, kdy kontrolovaná osoba může odmítnout poskytnout kontrolnímu orgánu požadované údaje a dokumenty, aniž by ze strany kontrolního orgánu došlo k uložení sankce. Je jím případ, kdy požadované údaje a dokumenty nesouvisí s předmětem kontroly.
- [94] ERÚ zahájil s účastníkem řízení kontrolu v režimu kontrolního řádu, jejímž předmětem bylo dodržování povinností držitele licence vyplývajících z ust. § 11 odst. 1 písm. f) a h) energetického zákona ve vztahu ke specifikovaným odběrným místům dotčených zákazníků, tj. povinnosti držitele licence vyúčtovat dodávku elektřiny/plynu a dodržovat stanovené parametry kvality dodávek a služeb a v případě jejich nedodržení poskytovat náhradu.
- [95] Správní orgán má za to, že předmět řádně zahájené kontroly byl dostatečně vymezen a podklady, které ERÚ na základě výzvy po účastníkovi řízení požadoval předložit s výkonem a předmětem kontroly souvisely, tudíž účastník řízení byl povinen poskytnout v tomto směru součinnost spočívající v předložení požadovaných podkladů a informací ve stanovené lhůtě nezbytných pro posouzení, zda skutečný stav odpovídá stavu předpokládanému právními předpisy, tj. zda byla zákazníkům ve stanovené lhůtě vyúčtována dodávka elektřiny/plynu, případně, zda byla řádně vyřízena reklamáce vyúčtování. Jedině na základě úplných podkladů souvisejících s činností účastníka řízení může být naplněn primární cíl kontrolní činnosti, kterým je zjištění, zda a jak kontrolovaná osoba reálně plní povinnosti stanovené jí zákonem nebo uložené na jeho základě.
- [96] Správní orgán tak konstatuje, že má za nepochybné, že účastník řízení v rámci kontroly nepředložil ERÚ požadované informace a podklady, a tedy neposkytl potřebnou součinnost k výkonu jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem. Správní orgán má za to, že účastník řízení svým jednáním, resp. opomenutím, porušil ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, a tedy závažně ztížil výkon dozoru ERÚ nad právními předpisy uvedenými v ust. § 18 odst. 1 energetického zákona, neboť ERÚ byl v důsledku nesoučinnosti účastníka řízení nucen v rámci prováděné kontroly přistoupit k zajišťování podkladů jednotlivě od dotčených zákazníků, přestože to je právě účastník řízení, který všemi požadovanými podklady a informací je povinen z titulu svého postavení jako dodavatele elektřiny/plynu disponovat.

Formální a materiální stránka přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona

- [97] S ohledem na výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto kontrolovaná osoba, porušil ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, když nepředložil ERÚ ve stanovené lhůtě, tj. do dne 24. února 2023 požadované informace a podklady podle Výzvy ke splnění povinnosti ze dne 10. února 2023, čímž neposkytl ERÚ potřebnou součinnost k výkonu jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.
- [98] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání

kvalifikováno jako přešůpek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

- [99] Při posouzení materiální stránky přešůpku je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata přešůpku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přešůpek. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přešůpek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přešůpku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přešůpku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.
- [100] V daném případě došlo ke ztížení výkonu dozoru v energetice ze strany ERÚ nad energetickými odvětvími neplněním povinností stanovených ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, kdy neposkytnutím požadovaných informací a podkladů ve stanovené lhůtě byl ERÚ zkrácen o tyto informace, které jsou nezbytné k zajištění řádného výkonu kontroly realizované orgánem veřejné moci. Neposkytnutí ERÚ vyžádaných informací tak má nepochybně určitý stupeň společenské škodlivosti, tím spíše v případě, že si ERÚ požadované podklady a informace fakticky není schopen zajistit jiným způsobem než právě od účastníka řízení, kdy pouze z určité části jimi mohou disponovat rovněž zákazníci účastníka řízení. Správní orgán má za to, že neposkytnutí součinnosti účastníka řízení spočívající v nepředložení podkladů a informací má za následek závažné ztížení výkonu dozoru podle ust. § 18 odst. 1 energetického zákona, neboť z důvodu neposkytnutí součinnosti povinného subjektu (účastníka řízení) nemůže být dostatečně realizován výkon působnosti ERÚ, tak jak je mu svěřena energetickým zákonem a ostatními právními předpisy. Jednání účastníka řízení dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přešůpku, jelikož je zde zájem na řádném, rychlém a efektivním výkonu kontroly, jejíž primárním účelem je zjistit, zda a jak kontrolované osoby dodržují povinnosti stanovené jim zákonem nebo uložené na jeho základě.
- [101] Výše uvedené skutečnosti poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tato společenská škodlivost podle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přešůpku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, neboť společenská škodlivost výše uvedeného jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná.

IV. V. Agresivní obchodní praktika [výrok I. d) rozhodnutí]

IV. V. I. Popis skutkového stavu

- [102] Účastník řízení uzavřel se zákaznící, paní Mgr. [redacted] (dále v této části jen „zákazník“) ve vztahu k odběrnému místu EIC [redacted] Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu pro domácnosti č. [redacted] na dobu určitou od 1. ledna 2016 do 31. prosince 2016 s automatickou prolongací. Z výpisu z informačního systému operátora trhu vyplývá, že účastník řízení dodával plyn do dotčeného odběrného místa v období od 1. ledna 2016 do 31. března 2019.
- [103] Dne 24. ledna 2020 vystavil účastník řízení vyúčtování – daňový doklad č. [redacted] kterým zákazníkovi vyúčtoval cenu za sdružené služby dodávky plynu za období od 16. dubna 2019 do 31. prosince 2019 s přeplatkem ve výši 7 569 Kč se splatností 8. února 2020. Téhož dne účastník řízení vystavil zákazníkovi fakturu – daňový doklad č. [redacted] kterou spotřebiteli vyúčtoval smluvní pokutu ve výši 5000 Kč za předčasné ukončení smlouvy na dobu určitou.
- [104] Účastník řízení provedl neznámého dne (na oznámení o započtení je uvedeno datum 29. května 2019, které je zcela zjevně chybné) vzájemné započtení závazků a pohledávek, kdy měl být spotřebiteli vrácen rozdíl mezi nedoplatkem za dodávku plynu a udělenou smluvní pokutou ve výši 2 569 Kč.

- [105] Zákazník zaslal účastníkovi řízení prostřednictvím emailu dne 5. února 2020 žádost o prověření postupu, neboť s udělenou pokutou nesouhlasil, protože podle něj byla výpověď smlouvy řádně a včas podána. Dne 6. února 2020 zaslal účastník řízení zákazníkovi emailem odpověď, ve které uvedl, že je ochotný jednat o narovnání smluvních vztahů. V reakci na tento email žádal zákazník upřesnění návrhu na narovnání smluvních vztahů, na což účastník řízení reagoval dne 10. února 2020. V emailové korespondenci účastník řízení uvedl: „*můžeme Vám zprostředkovat dodávky od naší spřátelené společnosti FREE for YOU. Ceny energií u této společnosti jsou velmi příznivé oproti jiným společnostem. Dále odměňují své zákazníky za doporučení dalších odběrných míst. Nezávazně se můžete zaregistrovat na <https://www.freeforyou.cz/>, registrace je zcela zdarma. Můžete také zaslat žádost o nabídku cen na e-mail info@freeforyou.cz. Jakmile se zaregistrujete, budete kontaktován operátorem, který Vám zodpoví všechny otázky a pomůže Vám dotáhnout případně i veškeré papírování týkající se převodu energií. Na jejich stránkách <https://freeforyou.cz/> jsou taktéž videa, která Vám představí již zmiňovanou společnost. Po zahájení dodávek od této společnosti stornujeme fakturu na sankci a vrátíme Vám přeplatek v plné výši.*“
- [106] Dne 17. února 2020 vyzval zákazník účastníka řízení k vrácení přeplatku v plné výši 7 569 Kč. Z výpisu z internetového bankovníctví účastníka řízení vyplývá, že účastník řízení dne 18. února 2020 zaslal zákazníkovi pouze částku 2 569 Kč.
- [107] V rámci šetření vedeného pod sp. zn. 02789/2020-ERU (podklady vloženy do správního spisu pod č. j. 04657-2/2021-ERU) bylo dále zjištěno, že zákazník uzavřel dne 12. června 2019 s dodavatelem innogy Energie, s.r.o., IČO: 499 03 209, Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu s požadovaným termínem zahájení dodávky od 1. ledna 2020. Zákazník udělil dne 14. června 2019 společnosti innogy Energie plnou moc, kterou mj. uvedenou společnost zplnomocnil k provedení veškerých právních jednání souvisejících se změnou dodavatele, včetně ukončení stávajícího smluvního vztahu uzavřeného s dosavadním dodavatelem, tzn. k ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky.
- [108] Dne 25. září 2019 společnost innogy Energie zaslala účastníku řízení výpověď smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ke dni 31. prosince 2019, a to doporučenou zásilkou [REDAKCE] kterou účastník řízení odmítl převzít dne 30. září 2019 a tato se tedy nedoručená vrátila odesílateli dne 1. října 2019, jak dokládá Poštovní podací arch ze dne 25. září 2019 a Detailní informace k zásilkám – [REDAKCE] služby Sledování (Track&Trace) České pošty s.p.

IV. V. II. Právní hodnocení

- [109] Přestupku ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.
- [110] Podle ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí zakazuje.
- [111] Podle ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle ust. § 5 nebo klamavé opomenutí podle ust. § 5a a agresivní obchodní praktika podle ust. § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.
- [112] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se spotřebitelem rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.
- [113] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele se prodávajícím rozumí podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.

- [114] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38 (oba rozsudky se týkaly posouzení agresivní obchodní praktiky), správní orgán při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“), nejprve zjišťuje, zda dotčená obchodní praktika naplňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 citovaného zákona, resp. v příloze I uvedené směrnice. Pokud obchodní praktika nespadá do výčtu nekalých obchodních praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, posuzuje správní orgán, zda obchodní praktika představuje klamavou či agresivní obchodní praktiku dle § 5 a § 5a zákona o ochraně spotřebitele (články 6 až 9 uvedené směrnice). V případě posuzování obchodní praktiky uvedené v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele (taxativní výčet nekalých praktik odpovídající příloze I citované směrnice), nemusí vnitrostátní orgán posuzovat dopad praktiky na ekonomické chování průměrného spotřebitele.
- [115] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je právnickou osobou a držitelem licence č. 241225191 na obchod s plynem, přičemž povaha jeho činnosti (podnikání) spočívá v prodeji plynu, resp. v poskytování sdružených služeb dodávky plynu, kdy subjekt nejen že dodává zákazníkovi plyn, ale také mu zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu plynu a související služby. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení vůči zákazníkovi vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele.
- [116] Z uzavřené smlouvy o sdružených dodávkách plynu vyplývá, že byla uzavřena se zákazníkem jako se spotřebitelem, neboť zákazník je zde charakterizován datem narození a bydlištěm, nikoliv svým identifikačním číslem a místem podnikání, dále samotná smlouva je označena kategorií pro domácnost.
- [117] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení dne 10. února 2020 po vyúčtování smluvní pokuty 5 000 Kč za účastníkem řízení tvrzeném předčasném ukončení smluvního vztahu ze strany zákazníka, zaslal zákazníkovi nabídku narovnání smluvních vztahů, a to vrácení přeplatku za sdružené dodávky plynu v plné výši, tj. fakticky odpuštění smluvní pokuty, pokud zákazník začne odebírat plyn od spřátelené společnosti FREE for YOU s.r.o.
- [118] Správní orgán v souladu s výše uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu a závěry z ní plynoucí, přistoupil ke zjišťování, zda je výše popsaná obchodní praktika zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele (v tzv. „černé listině“). Správní orgán po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele dospěl k závěru, že posuzovaná obchodní praktika nespadá pod žádnou z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, a proto přistoupil k posuzování, zda je obchodní praktika zakázána podle ust. § 5, § 5a nebo § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o klamavou obchodní praktiku, klamavé opomenutí, resp. agresivní obchodní praktiku (tzv. „šedá listina“).
- [119] Správní orgán dospěl k závěru, že jednání účastníka řízení nenaplnilo znaky klamavé obchodní praktiky podle ust. § 5 zákona o ochraně spotřebitele ani klamavého opomenutí dle ust. § 5a téhož zákona. Správní orgán dále přistoupil k posuzování, zda jednání účastníka řízení mohlo naplnit znaky agresivní obchodní praktiky podle ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele.
- [120] Podle ust. § 5b odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele se obchodní praktika považuje za agresivní obchodní praktiku, pokud ve svých věcných souvislostech a s přihlédnutím ke všem jejím rysům a okolnostem výrazně zhoršuje nebo může výrazně zhoršit svobodu volby nebo chování spotřebitele ve vztahu k výrobku nebo službě, a to obtěžováním, donucováním včetně použití fyzické síly nebo nepatřičným ovlivňováním, čímž způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.

- [121] Podle ust. § 5b odst. 2 se při zkoumání, zda je obchodní praktika agresivní, přihlíží k načasování, místu, povaze nebo době trvání obchodní praktiky, ke způsobu jednání, jeho výhrůžnosti nebo urážlivosti, k vědomému využití nepříznivé situace spotřebitele, která vede ke zhoršení úsudku spotřebitele, k ovlivnění jeho rozhodnutí ve vztahu k výrobku nebo službě, k nepřiměřené mimosmluvní překážce uložené prodávajícím pro uplatnění práv spotřebitele včetně uplatnění práv na ukončení smlouvy nebo změnu výrobku nebo služby nebo změnu prodávajícího, nebo k výhrůžce právně nepřijatelným jednáním.
- [122] Nepatřičné ovlivňování je praktikou, jejíž podstata spočívá v omezení či vyloučení svobodné vůle spotřebitele. Nepatřičné ovlivňování je definováno v ust. § 2 odst. 1 písm. t) zákona o ochraně spotřebitele jako „využívání pozice síly vůči spotřebiteli k činění nátlaku, a to i bez použití fyzické síly nebo hrozby jejího použití, způsobem, který významně omezuje schopnost spotřebitele učinit informované rozhodnutí“. Toto ustanovení se promítá do úpravy agresivních obchodních praktik, a proto se vztahuje na případy významného omezení schopnosti spotřebitele kvalifikovaně se rozhodnout. Pozice síly představuje takovou situaci, kdy existuje mezi obchodníkem a spotřebitelem užší vazba, která staví obchodníka do výhodnější pozice, než kdyby tato vazba neexistovala. Tato vazba pak může být jak právní (např. smlouva), tak i neprávní povahy (např. emoční). Pod nepatřičné ovlivňování lze zařadit také lest, která vede nebo může vést k tomu, že má spotřebitel omezenou svobodu volby a rozhodne se jinak, než by se rozhodl v případě, kdy by daná obchodní praktika nebyla použita.
- [123] K posouzení tohoto parametru správní orgán používá kritérium průměrného spotřebitele. To vychází z eurokonformního výkladu zákona o ochraně spotřebitele, kdy tento sice v ust. § 5b odst. 1 užívá termín „spotřebitel“, bez přívlastku, nicméně Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (dále též jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“), kterou zákon o ochraně spotřebitele transponuje, užívá v souvislosti s klamavým konáním termínu „průměrný spotřebitel“. Průměrným spotřebitelem je podle ust. bodu 18 a 19 směrnice o nekalých obchodních praktikách spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory. Tuto definici vymezil Soudní dvůr Evropské unie a jedná se o tzv. normativní model průměrného spotřebitele.
- [124] V první řadě je nutno uvést, že nastavení hlediska průměrného spotřebitele a jeho posouzení v daném případě je otázkou prioritně právní, nikoliv skutkové. To ostatně plyne i z ust. bodu 18. směrnice o nekalých obchodních praktikách. Tam je stanoveno, že pojem průměrného spotřebitele není statistický, a že pro stanovení typické reakce průměrného spotřebitele v daném případě budou muset vnitrostátní soudy a orgány vycházet z vlastního úsudku, s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora Evropské unie.
- [125] Správní orgán má za to, že jednání spotřebitele v projednávaném případě nikterak nevybočovalo z rámce jednání tzv. průměrného spotřebitele v oblasti dodávek elektřiny či plynu. Bližší posouzení chování průměrného spotřebitele a jeho ovlivnění nekalou obchodní praktikou by pak podle názoru správního orgánu bylo na místě v těch konkrétních případech, kdy by jednání či jiné vlastnosti dotčeného spotřebitele významně a zcela evidentně přesahovaly či naopak nedosahovaly předpokládaných kritérií průměrného spotřebitele v této oblasti, k čemuž v daném případě nedošlo.
- [126] Správní orgán považuje jednání účastníka řízení za nepatřičné ovlivňování, kterým mohl omezit svobodnou vůli spotřebitele ve vztahu k volbě nového dodavatele plynu, kdy po neoprávněném požadavku (bližší v případě zákazníka rozhodnutí ERÚ č. j. 02567-7/2020-ERU ze dne 4. srpna 2020) na úhradu smluvní pokuty ve výši 5 000 Kč podmínil její odpuštění přechodem spotřebitele ke spřátelenému dodavateli. Podstatným rysem nekalé praktiky účastníka řízení se pak správnímu orgánu jeví skutečnost, že účastník řízení nezůstal pouze u požadavku na úhradu zákazníkem sporované smluvní pokuty, avšak tuto pohledávku započel vůči přeplatku z konečného vyúčtování, který měl být zákazníkovi vrácen. V konečném důsledku tedy účastník řízení zadržoval částku 5 000 Kč a její vrácení podmiňoval nejen uzavřením smlouvy se spřáteleným dodavatelem, ale dokonce zahájením dodávek

plynu ze strany tohoto dodavatele, a to i přes to, že si musel být vědom, že zákazník odebírá od 1. ledna 2020 plyn od společnosti innogy Energie a že je velice pravděpodobné, že předčasným ukončením smlouvy vystaví zákazníka naopak hrozbě smluvní pokuty ze strany společnosti innogy Energie. Účastník řízení jednal vůči spotřebiteli z pozice síly, která byla založena většími znalostmi trhu a dispozicí s neoprávněně zadržovanou finanční částkou a potenciálně omezil svobodu volby spotřebitele. Účastník řízení touto praktikou zapříčinil, že se spotřebitel mohl rozhodnout jinak, než by se rozhodl v případě, kdy by daná obchodní praktika nebyla použita.

- [127] Nepatřičné ovlivňování spočívá mimo jiné v tom, že obchodník využívající silnější pozice může prostřednictvím tlaku ovlivnit informované rozhodnutí spotřebitelů. Klíčovým znakem agresivní obchodní praktiky nepatřičným ovlivňováním je to, že spotřebitelé řádně nereflektují rizika a přínosy svého rozhodnutí, a to z důvodu tlaku, který na ně podnikatel vyvíjí, přičemž tento nátlak může mít různé formy. Nemusí se tedy jednat o přímý fyzický či verbální nátlak. V daném případě byl tlak na spotřebitele činěn právě vrácením přeplatku v plné výši, resp. stornováním smluvní pokuty, neboť ve své podstatě sankční charakter této praktiky ovlivnil nebo mohl ovlivnit rozhodnutí spotřebitele ohledně uzavření smlouvy o dodávce plynu se společností FREE for YOU a de facto tato praktika donutila nebo mohla donutit spotřebitele stát se proti jeho vůli zákazníkem této společnosti. Jedním ze způsobů, jak lze vykládat nepatřičné ovlivňování (i podle některých již existujících vnitrostátních pravidel členských států EU), je právě využívání obav a emocí spotřebitelů, které pak vedou k tomu, že se spotřebitelé rozhodnou nebo mohou rozhodnout jinak.
- [128] Správní orgán má s ohledem na výše uvedené za to, že popsaná obchodní praktika účastníka řízení je agresivní obchodní praktikou ve smyslu ust. § 5b odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Účastník řízení tak tímto jednáním porušil zákaz užití nekalých obchodních praktik uvedený v ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele.

Formální a materiální stránka přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele

- [129] Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení popsáním jednáním naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když vůči zákazníkovi porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik uvedený v ust. § 4 odst. 4 téhož zákona.
- [130] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [131] Účastník řízení porušil chráněný zájem společnosti tím, že nepatřičně ovlivňoval rozhodnutí spotřebitele ohledně změny dodavatele plynu. Konkrétní společenská škodlivost spočívá v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitele, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti. K porušení chráněného zájmu bezpochyby došlo, neboť zákazník mohl být v důsledku podmiňovaného zadržování částky 5 000 Kč ve své podstatě přinucen ke změně dodavatele, konkrétně přechodu ke spřátelenému dodavateli účastníka řízení. Nekalé obchodní praktiky významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže. Jednání účastníka řízení přitom dosahuje dostatečné intenzity k vyslovení závěru o odpovědnosti za přestupek. Správní orgán si je vědom, že protiprávním jednáním vůči jednomu zákazníkovi nemůže dojít k deformaci trhu s energetikou, přesto je zde však veřejný zájem na postihu tohoto jednání, neboť jeho akceptací by mohlo dojít k jeho obecnému rozšíření a negativním důsledkům jak pro spotřebitele, tak pro ostatní dodavatele.
- [132] Správní orgán zde opakovaně podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky

přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.

- [133] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči zákazníkovi dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že účastník řízení naplnil také materiální stránku přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [134] Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 21. září 2021 požádal správní orgán o objasnění, co bylo na jeho jednání vůči zákaznici špatně. Správní orgán k této otázce odkazuje na své odůvodnění výše.

IV. VI. Ceníky [výrok IV. a) rozhodnutí]

IV. VI. I. Popis skutkového stavu

- [135] V rámci kontroly vedené ERÚ pod sp. zn. 07836/2020-ERU bylo zjištěno, že účastník řízení provozoval internetové stránky na adresách <http://energie-pro-vas.cz/>, <https://vyjadreni-energie-pro-s-r-06.webnode.cz/> a [https:// e-provas.cz](https://e-provas.cz).
- [136] Ve dnech 2. října 2019 a 19. června 2020 byl ERÚ zdokumentována podoba veškerého obsahu webových stránek účastníka řízení na adresách <http://www.energie-pro-vas.cz/> a <https://www.vyjadrenienergiepro.cz/>, kdy obsah stránek byl jednak zaznamenán pořízením snímků obrazovky při zobrazení webových stránek účastníka řízení, a také stažením souborů, nacházejících se na stránkách a pořízením videozáznamu obrazovky při procházení stránek, dokumentujícím jejich podobu, o čemž byly pořízeny Záznamy o úkonech předcházejících kontrole, přičemž stažené soubory byly uloženy na datový nosič, a jsou spolu s kopiemi výše uvedených záznamů součástí kontrolního spisu. ERÚ stejným způsobem již v průběhu kontroly zdokumentoval podobu veškerého obsahu webových stránek kontrolované osoby na adresách <http://energiepro-vas.cz/>, <https://vyjadreni-energie-pro-s-r-06.webnode.cz/> a <http://e-provas.cz/> ve dnech 2. září 2020 a 9. září 2020, o čemž byly pořízeny Záznamy o úkonech v kontrole, přičemž stažené soubory byly uloženy na datový nosič, a jsou s výše uvedenými záznamy součástí kontrolního spisu.
- [137] V Oznámení o zahájení kontroly ze dne 31. srpna 2020, byl účastník řízení vyzván, aby předložil ceníky sdružených služeb dodávky elektřiny a ceníky sdružených služeb dodávky plynu, u kterých zákazník v postavení spotřebitele mohl s účastníkem řízení uzavřít smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu. Dále byl účastník řízení vyzván, aby sdělil, jakým způsobem poskytuje při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny nebo plynu pro zákazníky ceníky zákazníkům, tak aby měli možnost se před jednáním o koupi seznámit s konečnou nabídkovou cenou.
- [138] Účastník řízení v rámci svého vyjádření doručeného ERÚ dne 9. září 2020 uvedl, že ceníky jsou ke stažení na adrese: <http://energie-pro-vas.cz/domacnosti/soubory-ke-stazeni/>. Účastník řízení dále uvedl, že aktuálně nerozvíjí akviziční činnost, což je patrné ze systému operátora trhu. Účastník řízení tedy akvizičně nenabízí žádné ceníky.
- [139] V rámci kontroly ERÚ bylo zjištěno, že ve dnech 2. října 2019, 19. června 2020 ani dne 2. září 2020 nebyly na adrese <http://energie-pro-vas.cz/> nalezeny ceníky sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu pro rok 2020. V těchto dnech byly nalezeny pouze ceníky sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu pro rok 2018 a 2019. Ceníky sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu pro rok 2020 podle Přílohy č. 1 tohoto rozhodnutí byly na webových stránkách účastníka řízení nalezeny až 9. září 2020.

IV. VI. II. Právní hodnocení

- [140] Přestupku ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající tím, že poruší některou z povinností stanovených v ust. § 13 odst. 2 až 11 téhož zákona při označování zboží cenami.
- [141] Z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá informační povinnost, kterou je prodávající povinen bezpodmínečně dodržovat a plnit, a to tím způsobem, že při nabídce a prodeji zboží je povinen poskytnout spotřebiteli informaci tak, aby měl možnost seznámit se s cenou nabízeného zboží před jednáním o jeho koupi. Zákon pak taxativně vyjmenovává, jakým způsobem má prodávající spotřebiteli informaci poskytnout. Proávající má buď označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztaženou k prodávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, nebo zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, nebo zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem.
- [142] V rámci kontroly ERÚ i vedeného správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení nezpřístupnil nejméně ode dne 19. června 2020 do 2. září 2020 na svých internetových stránkách informaci o konečné nabídkové ceně formou ceníků, když ceníky sdružených služeb dodávek elektřiny a plynu pro rok 2020 nebyly na internetových stránkách účastníka řízení zveřejněny. Ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách však podmiňuje povinnost informovat spotřebitele o ceně situací, kdy dochází k nabídce a prodeji dotčeného zboží. V rámci kontroly ERÚ však nebylo zjištěno, že by účastník řízení v období od 19. června 2020 do 2. září 2020 aktivně nabízel uzavírání nových smluv se spotřebiteli či že by vůči spotřebitelům uplatňoval cenu za sdružené služby dodávky elektřiny či plynu za ceny podle ceníků pro rok 2020. Naopak z nevyvráceného tvrzení účastníka řízení v rámci kontroly se podává, že tento již aktivní obchodní činnost v dotčeném období nikterak nevyvíjel a dodatečným zveřejněním ceníků spíše reagoval na zahájení kontroly ze strany ERÚ. Skutečnost, že účastník řízení byl v dotčeném období stále držitelem licencí na obchod s elektřinou a plynem a formálně tedy podnikal v oblasti energetiky není sto vyvrátit pochybnost a tom, že v případě účastníka řízení již v dotčeném období nedocházelo k nabídce a prodeji zboží. Správní orgán tedy správní řízení v této části zastavil tak, jak je uvedeno ve výroku IV. a) tohoto rozhodnutí.

IV. VII. Odpovědnost za přestupky

- [143] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupků ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupky neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, aby porušení právní povinnosti zabránil a je tak za spáchání přestupků plně odpovědný.
- [144] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena na porušení právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o ochraně spotřebitele či energetickým zákonem a nepoškodil těmito zákony chráněné zájmy.
- [145] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že účastník řízení spáchal přestupky uvedené ve výroku I. výroku tohoto rozhodnutí, za které je rovněž odpovědný.

V. Uložení správního trestu

- [146] jednání, kterým se účastník řízení dopustil spáchání více přestupků, právní teorie označuje za jejich souběh, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve,

než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh nestejnorodý, kdy účastník řízení více činy naplnil různé skutkové podstaty přestupků.

- [147] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [148] Podle ust. § 91 odst. 15 písm. c) energetického zákona ve znění účinném ke dni spáchání přestupku podle výroku I. a) tohoto rozhodnutí lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) téhož zákona uložit pokutu do 15 000 000 Kč.
- [149] Podle ust. § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona ve znění účinném ke dni spáchání přestupku podle výroku I. b) tohoto rozhodnutí lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) téhož zákona uložit pokutu do 15 000 000 Kč.
- [150] Podle ust. § 91a odst. 8 energetického zákona ve znění účinném ke dni spáchání přestupku podle výroku I. c) tohoto rozhodnutí lze za přestupek podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) téhož zákona uložit pokutu do 1 000 000 Kč.
- [151] Podle ust. § 24 odst. 14 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele ve znění účinném ke dni spáchání přestupku podle výroku I. d) tohoto rozhodnutí lze za přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč.
- [152] Nejpřísněji trestnými jsou tedy přestupky podle výroku I. a) a b) tohoto rozhodnutí a správní orgán tedy v souladu s výše citovaným ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přistoupil k vyhodnocení, který z těchto přestupků považuje za nejzávažnější.
- [153] Správní orgán z projednávaných přestupků podle energetického zákona považuje za nejzávažnější přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona [výrok I. a) tohoto rozhodnutí], kdy jeho vyšší závažnost lze dovodit zejména vyšším počtem dílčích útoků, tj. ve své podstatě dotčených odběrných míst zákazníkům, kdy jednáním podle výroku I. b) tohoto rozhodnutí byl dotčen pouze jediný zákazník po relativně krátkou dobu.
- [154] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [155] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaných skutků účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení do úvahy pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru ERÚ ve vztahu ke spáchaným přestupkům příležitý, zejména s ohledem na jejich povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [156] Jak již správní orgán výše uvedl, s ohledem na skutkové okolnosti dospěl k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu. Správní orgán s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty. Na tomto místě správní orgán podotýká, že není možné uvažovat o využití institutu mimořádného snížení výměry pokuty podle ust. § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, jak navrhuje účastník řízení, neboť předpokladem aplikace tohoto ustanovení je zákonem stanovená dolní hranice pokuty. Dolní hranice pokuty však energetický zákon obecně nestanovuje, a tudíž je ani není možné mimořádně snižovat.

- [157] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [158] Správní orgán se zabýval zejména závažností spáchaného přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kdy s ohledem na ust. § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje protiprávní jednání účastníka řízení za velmi závažné, neboť právo zákazníka na vyúčtování dodávky (tj. seznámit se se skutečnou spotřebou a cenou dodávky) lze považovat za jedno ze stěžejních práv zákazníka souvisejících s dodávkou elektřiny/plynu. Nelze akceptovat situaci, kdy dodavatel inkasuje od zákazníka zálohy na dodávanou komoditu, aniž by mu tuto dodávku řádně vyúčtoval poté, co mu byly v systému operátora trhu zpřístupněny údaje z měření spotřeby elektřiny/plynu. Účastník řízení vyúčtování nevystavil vůbec a zákazníci neměli tedy žádnou možnost seznámit se se skutečnou cenou dodávky. Lze tedy uzavřít, že všichni dotčení zákazníci účastníka řízení byli či jsou po nezanedbatelnou dobu v nejistotě ohledně vyúčtování dodávky. Takové jednání podle názoru správního orgánu velmi významně poškozuje zájem společnosti na řádném fungování trhu s energiemi.
- [159] Závažnost přestupku je ve smyslu ust. § 38 písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky zvýšena počtem jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku – zde se konkrétně jednalo o 14 dílčích útoků.
- [160] Správní orgán jako přitěžující okolnost podle ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí skutečnost, že účastník řízení posuzované přestupky spáchal ve vícečinném souběhu s dalšími přestupky, a to konkrétně přestupky podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) a § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona a přestupkem podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [161] Při hodnocení škodlivosti jednání je nutno přihlédnout k povaze a závažnosti sbíhajících se přestupků. V této souvislosti správní orgán konstatuje, že přestupky podle výroku I. b) a d) tohoto rozhodnutí považuje za relativně závažné, kdy souběh s porušením zákona o ochraně spotřebitele – užitím agresivní obchodní praktiky považuje ERÚ obecně za výrazně přitěžující okolnost, neboť má za to, že obecně přestupky v oblasti energetiky vůči spotřebitelům (resp. agresivní obchodní praktiky vůči zákazníkům na trhu s energiemi) jsou závažným jednáním s ohledem na velmi oslabené postavení spotřebitelů vůči dodavatelům. Rovněž požadování platby nepřiměřeně vysoké zálohy na dodávku bez objektivního odůvodnitelného důvodu ze strany obchodníka a akceptovatelného ze strany zákazníka nelze považovat za žádoucí, jelikož to na straně účastníka řízení znamená přijetí finanční částky, se kterou pak po fakturační dobu může nakládat/hospodařit, čímž dochází k poškození zájmů zákazníka přinejmenším tím, že zákazník s touto částkou nemůže disponovat. Naopak povaha sbíhajících se přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona spočívá v samotném ztížení výkonu dozoru ERÚ, neboť účastník řízení, jakožto kontrolovaná osoba neposkytl kontrolujícím potřebnou součinnost, když nedoložil ERÚ ve stanovené lhůtě veškeré požadované podklady a informace, které ERÚ dále při výkonu své dozorové působnosti v oblasti energetiky využívá. Závažnost uvedeného přestupku však snižuje skutečnost, že kontrola ERÚ mohla být díky součinnosti povinných osob v nepozměněném rozsahu dokončena.
- [162] Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Účastník řízení nebyl v posledních 5 letech evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti ERÚ, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.
- [163] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

- [164] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [165] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [166] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [167] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné, volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby. I pokud by byl účastník řízení předlužen, nemůže to automaticky znamenat imunitu vůči sankcím v oblasti veřejného práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. ledna 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351).
- [168] Účastník řízení je obchodní společností existující za účelem dosahování zisku. Cílem zákazu ukládání likvidačních pokut je zabránit likvidaci ekonomické aktivity trestané osoby.
- [169] V případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrat společnosti a její obchodní aktivita, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58).
- [170] Účastník řízení ERÚ své aktuální majetkové poměry nikterak nedoložil. Z účetní závěrky (rozvahy) za rok 2021 dostupné ve Sbírce listin správní orgán zjistil, že účastník řízení ke dni 31. prosince 2021 disponoval peněžními prostředky ve výši 5 553 000 Kč a v dotčeném roce hospodařil s výsledkem -9 669 000 Kč. Správní orgán nedisponuje informacemi, že by se v důsledku uložení pokuty i v řádu několika set tisíc Kč stalo jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti účastníka řízení splácení této pokuty, proto není možné pokutu v takové výši považovat za likvidační.
- [171] Správní orgán dospěl s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti k závěru, že za přiměřenou a v souladu se všemi zákonnými hledisky individualizovanou považuje úhrnnou pokutu ve výši 250 000 Kč, ukládanou podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Tato výše je zcela přiměřená a nečiní ani 2 % z maximální možné výše pokuty, kterou je za spáchání projednávaných přestupků možné uložit, kdy za přestupek uvedený ve výroku I. a) by v případě jeho samostatného

projednání a po zohlednění všech výše uvedených skutečností hodnocených ve prospěch účastníka řízení správní orgán považoval za odpovídající uložit pokutu ve výši 200 000 Kč. Jelikož lze sbíhající přestupky podle výroků I. b) až d) hodnotit jako přestupky méně závažné, pokuta je navýšena jen o dalších 50 000 Kč.

- [172] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení úhrnnou pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán k výši sankce uvádí, že uložená pokuta byla stanovena zcela u spodní hranice jejího zákonného rozpětí a nelze tedy uvažovat o její nepřiměřenosti. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro účastníka řízení i s ohledem na jeho majetkové poměry likvidační.
- [173] S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.
- [174] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi ERÚ v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [175] Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
Odbor sankčních řízení

Obdrží: lv & vf s.r.o.